

Barnbokslut 2024

Socialnämnden Centrum

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund och syfte	3
1.2	Viktiga begrepp.....	3
1.3	Fyra grundläggande artiklar	4
2	Barnbokslut	5
2.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	5
2.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	6
2.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet	6
2.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet	7
2.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	11
3	Utvecklingsområden och åtgärder.....	14

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Barns rättigheter är mänskliga rättigheter och gäller alla barn utan åtskillnad. Barns rättigheter är individuella, vilket innebär att Göteborgs Stads verksamheter behöver ha kunskap om rättigheterna och ta hänsyn till barns olika förutsättningar. Att arbeta barnrättsligt innebär att tillgodose det enskilda barnets rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, inom det som är stadens uppdrag. Göteborgs Stad ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa. Barn är alla som är under 18 år enligt konventionen.

FN:s konvention om barnets rättigheter, kallad barnkonventionen, blev lag i Sverige 1 januari 2020.

I Göteborgs Stad gäller Barnrättsplanen sedan juni 2020 och alla nämnder och styrelser ska varje år göra ett barnbokslut.

Ett barnbokslut ger nämnder och styrelser en bild av förvaltningens eller bolagets arbete med barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Det första barnbokslutet gjordes 2021 och har utvecklats sedan dess. Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av förutsättningar för barnrättsarbetet i förvaltningen, styrkor och utmaningar eller brister utifrån barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Det ligger till grund för prioriterade områden och åtgärder för nästa år.

1.2 Viktiga begrepp

Här beskrivs viktiga begrepp i barnrättsarbetet som har olika innebörd.

Barnperspektiv: Den kunskap om barn som vuxna utgår från när de avser att göra något utifrån barnets bästa. Vuxnas perspektiv kan därför skilja sig från hur barnet upplever och förstår samma situation. Barnperspektivet är en färskvara som förändras över tid.

Barns perspektiv: När det gäller barnets perspektiv är det nödvändigt att ett barn fått uttala sig i den aktuella frågan. Det är det som visar sig för barnet som är det intressanta när vi pratar om barnets eget perspektiv. Genom att fråga efter barnets synpunkter levandegörs barnets eget perspektiv. Det handlar om det enskilda barnets synpunkter.

Barnrättsperspektiv: Utgångspunkten är FN:s barnkonvention. Barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga utgår från konventionens fyra grundläggande principer och övriga rättigheter i konventionen.

1.3 Fyra grundläggande artiklar

Grunden för barnrättsarbetet och barnbokslutet är de fyra grundläggande artiklarna i barnkonventionen:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Det betyder inte att det alltid ska vara utslagsgivande, även andra intressen kan ha samma eller större betydelse. Beslutsfattare ska dock ha i åtanke att barnets bästa inte bara är ett intresse bland andra, utan det är ett intresse som måste ges särskild vikt. Det ska också noteras att ett och samma beslut kan röra flera barn eller grupper av barn med olika intressen.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Med utveckling menas främjandet av god fysisk, andlig, moralisk, psykisk och social utveckling.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

2 Barnbokslut

Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av barnrättsarbetet i förvaltningen samt prioriterade utvecklingsområden för att stärka barnrättsarbetet.

Barnbokslutet utgår från barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Barnbokslutet kan även inkludera arbete utifrån andra artiklar som är relevanta för verksamhetens uppdrag.

2.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Arbeta systematiskt med att lyfta in barnperspektivet och barnrättsperspektivet i förvaltningens planerings- och uppföljningsarbete samt i beslutsunderlag	Förvaltningen behöver sprida och använda den kunskap om barns behov som synliggörs i kunskapsunderlag och behovsanalyser. I detta arbete behövs även ökad intern samverkan mellan enheter och avdelningar i förvaltningen Genomföra strukturerade barnkonsekvensanalyser vid omorganiseringar och större förändringar	Påbörjad	Under året har en fördjupad målgruppsanalys för personer med funktionsnedsättning genomförts med syfte att beskriva, synliggöra och öka kunskapen om målgruppens livsvillkor, hälsa och behov. Utifrån resultat av denna planeras verksamhet inför nästa år. Vissa kunskapshöjande insatser och kunskapsspridning har skett inom förvaltningen. Ett fortsatt utvecklingsområde är att genomföra strukturerade barnkonsekvensanalyser vid omorganiseringar och större förändringar. Det finns också ett behov att ta fram ett gemensamt underlag att utgå ifrån vid analyser av barnrättsarbetet.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Fortsätta utveckla arbetet för ökad delaktighet i barnärenden	Fortsatt implementering av Signs of Safety inom avdelning barn och unga. Säkerställa att metoder för ökad delaktighet inte leder till parallella utredningar. Stärka barnets röst i ärenden och förbättra dokumentationen gällande barns delaktighet i beslutsunderlagen och vid förslag till insatser.	Påbörjad	Att stärka barns delaktighet är ett pågående arbete som fortsatt behöver utvecklas. En förutsättning för att hålla barnrättsperspektivet levande och uppdaterat är att vi arbetar systematiskt och återkommande med perspektivet i handläggning och dokumentation och i det systematiska kvalitetsarbetet.
Ökad barnrättskunskap inom myndighetsutövande verksamheter som arbetar med vuxenärenden	Införa barnombud i fler verksamheter som arbetar med vuxenärenden. Utbildningsinsatser inom avdelning vuxen och försörjningsstöd för att öka kunskapen om barnrätt och barnkonventionen.	Påbörjad	Barnombud har ännu inte införts men planeras vara en del av kommande kompetensutvecklingsplan. Vissa utbildningsinsatser har genomförts men arbetet med att öka kunskaperna behöver fortsätta.
Bibehålla barnrättsarbetet i en situation med hög personalomsättning	Säkerställa att ny personal får till sig rutiner och arbetssätt samt nödvändig kompetensutveckling	Genomförd	Bedömningen är att befintliga rutiner för nya medarbetare säkerställer kunskaper om barns rätt och barnrättsperspektivet. Beroende på verksamheternas inriktning kan omfattningen av kompetensutveckling variera.

2.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

Nulägesanalysen utgår från tre områden: förutsättningar, styrkor, utmaningar eller brister i barnrättsarbetet.

2.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

Barnkonventionen är en central grund för många av verksamheter och uppdrag i förvaltningen. Det finns generellt en god kunskap om barnrätt, barnkonventionen och barnperspektivet och vi skapar utrymme för att stärka och prioritera barnrättsarbetet. Medarbetare deltar i kompetenshöjande insatser och utbildningar, både vad gäller barnkonventionen i stort och med koppling till olika rättighetsområden. Exempelvis pågår implementering av Signs of Safety på avdelningen Barn och unga som en del i att stärka barns delaktighet samt ge barn information om socialtjänstens utredning och beslut. Under året har nya medarbetare gått grundutbildningen och det har också genomförts

fördjupningsutbildningar i Signs of Safety.

Inom de områden där vi möter barn eller föräldrar arbetar vi utifrån evidens och metoder för att möjliggöra barns rätt och ett barnrättsperspektiv. Förvaltningen arbetar med flera arbetssätt och metoder som utgår från barnets rättigheter och ska stärka barnperspektivet, exempelvis Barns behov i Centrum (BBIC), LÖSA! och Stöd-modellen. Barn och unga har tagit fram en checklista för att säkerställa att barn är delaktiga under handläggning, inför förslag om insats samt under insats. Vi samverkar och samarbetar med funktioner som gör att vi förstärker vårt arbete med ett familjecentrerat arbetssätt.

Ett utvecklingsområde är att sprida kunskap och erfarenheter om barns behov mellan verksamheter och uppdrag. I en del av våra verksamheter som arbetar för att stötta vuxna arbetar vi med ett tydligt barn- och familjeperspektiv i mötet med föräldrarna. Vuxenenheter arbetar med implementering av barnkonsekvensanalyser i samband med myndighetsutövandet och också att se och utreda barnens situation i samband med ansökan om bistånd. Det finns framtaget och anpassat material på stadennivå att utgå från i arbetet med detta och en implementering pågår. Det sker även ett övergripande barnrättsarbete inom "Kategoriplan vuxen" där enheten för kvalitet kommer stödja vuxenheterna.

Det finns mycket styrinformation både nationellt och lokalt som stödjer barnrättsarbetet. Det bidrar till att barnrättsperspektivet omhändertas i verksamhetsplanering och uppföljning och stödjer förändringar för en systematisk hantering och utveckling av barnrättsarbetet. De i kommunfullmäktige nyligen antagna *Program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa* liksom *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* förväntas förstärka barnrättsarbetet.

Förvaltningens barnrättsarbete utvecklas och stärks också i enlighet med lagförändringar där barns rättigheter stärks. Exempelvis genom lagstiftning för barns stärkta rättigheter i skyddat boende, som trädde i kraft i april i år. Den nya lagstiftningen för skyddat boende ökar fokus på barns rättigheter och behov men vi kan konstatera att de initiala konsekvenserna har inneburit att färre barn placerades på vårt skyddade boende.

En förutsättning för ett starkt och levande barnrättsarbete är en stabil personalsituation. Den höga personalomsättningen inom flera av förvaltningens avdelningar kan ha påverkan på förutsättningarna för hur barnrättsarbetet bedrivs och bevaras.

2.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Medarbetares kunskap och engagemang för barns bästa och rättigheter, arbete med att försöka nå utsatta grupper samt samverkan för helhetsperspektiv är styrkor i förvaltningens barnrättsarbete. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att nå barn och unga i behov av stöd och vi utvecklar verksamheten utifrån barns behov och rätt till stöd och hjälp. Förvaltningen använder statistik och fördjupad dokumentation för att identifiera och möta barns och ungas behov, även de som annars är svåra att nå. Verksamheter anpassas och utvecklas för att bättre möta behov hos våra målgrupper.

Nedan följer exempel på hur vi utvecklat arbetet under året uppdelat i Barnkonventionens artiklar 2, 3, 6 och 12.

Vi utgår från barns förutsättningar och behov (artikel 2 - principen om icke-diskriminering)

Förvaltningen tar fram olika kunskapsunderlag, behovsanalyser och statistik som

en grund för att synliggöra både behov hos de vi möter i våra verksamheter och utifrån ett befolkningsperspektiv. Exempel på underlag utifrån ett befolkningsperspektiv som vi arbetat med under året är *Behovsanalys folkhälsa, Lägesbild inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet* samt *Genomlysning av verksamhet och arenor för meningsfull fritid*. Underlagen ligger till grund för handlingsplaner och insatser inom folkhälso- och trygghetsarbetet. Under året har även en fördjupad målgruppsanalys för personer med funktionsnedsättning genomförts som synliggör ojämlikheten i livsvillkor och hälsa.

Under året har verksamheter förändrats och insatser anpassats för att bättre nå grupper som förvaltningen har svårare att nå samt för att öka tillgängligheten, vilket stärker barns och ungas möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda. Informationsinsatser riktas både till professionella och föräldragrupper för att nå utsatta barn som annars inte söker stöd. Förvaltningen stödjer även andra yrkesverksamma i att identifiera och hjälpa utsatta barn och unga, samtidigt som verksamheten utvecklas för att bättre möta målgruppens behov. Nedan följer exempel på förvaltningens arbete under året.

- Utifrån resultat av fördjupad målgruppsanalys för personer med funktionsnedsättningar planeras bland annat särskilda satsningar på föräldrautbildning för föräldrar till barn med neuropsykiatriska diagnoser.
- Arbete för att stärka samverkan med förvaltningen för funktionsstöd för att barn och unga ska få tillgång till rätt insatser från rätt huvudman.
- Förvaltningen försöker arbeta på fler sätt och fler ställen för att nå målgrupper som förvaltningen har svårt att nå. Exempel finns inom bland annat var föräldrautbildningen ABC hålls, hur föräldrastödjares arbete utformas, att helgidrott sker på fler platser samt hur verksamheten inom fritidsverksamheten anpassas och utvecklas för att nå nya målgrupper.
- Förvaltningen har vidtagit flertalet åtgärder och utökat det uppsökande arbetet för att nå fler barn och unga som har utsatts för brott. Vi kan nu se ökning av gruppen barn och unga som söker stöd.
- Förvaltningen arbetar även särskilt för att barn och unga utsatta för sexuell exploatering ska uppmärksammas och få rätt stöd och hjälp, bland annat genom att vi tar fram ett metodstöd med kortfrågor för andra yrkesverksamma att använda i möten med barn och unga.
- Förvaltningen har tagit fram en interaktiv utbildning riktad till skola och socialtjänst som syftar till att barn och unga som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck ska uppmärksammas och få stöd. För att öka det förebyggande arbetet och för att tidigt i ålder kunna arbeta med barns rättigheter, har vi särskilda aktiviteter inom hedersområdet riktad till yrkesverksamma som möter små barn. Bland annat har vi genomfört en konferens under hösten i syfte att öka kunskap och bidra till verktyg för yrkesverksamma i möten med vårdnadshavare.
- Förvaltningens kompetenscentrum förebyggande och främjande erbjuder utbildningen *Prata med föräldrar* som erbjuds till medarbetare inom socialtjänsten som stöd i att bättre nå målgrupper som socialtjänsten har svårt att nå och för att verka tillitsskapande. Utbildningen har delats upp med tydligare inriktning till medarbetare som möter föräldrar med yngre barn respektive föräldrar med äldre barn. Barnkonventionen lyfts som grund i utbildningen och barnrättsperspektiv är en egen modul.
- Förvaltningen har startat upp Mini-Marias Resursmottagning, som bättre kan möta ungdomar med omfattande problematik och i behov av en sammanhållen vård, som vi inte kan omhänderta på samma sätt på ordinarie Mini-Mariamottagningar.
- Gruppverksamhet för barn som har skilda eller separerade föräldrar startades upp under hösten. Här kan barn dela tankar, känslor och

upplevelser med andra barn i liknande situation. Gruppverksamheten har varit mycket omtyckt och vi planerar för fler omgångar under nästa år.

- Etableringsenheten möter inte direkt barn, men i såväl kartläggningar av ärenden som eventuella avslagsbeslut finns ett barnrättsperspektiv som syftar till att få barns behov tillgodosedda.

Vi arbetar för att säkerställa barnets bästa (artikel 3 - Barnets bästa)

Arbetsätt, rutiner och stöd för att göra systematiska prövningar av barnets bästa har under året utvecklats bland annat inom avdelningen Vuxen och försörjning. Fokus inom vuxenområdet har varit att arbeta med materialet *Att prata med föräldrar om föräldraskap och barnets behov*. Inom försörjningsstödet har fokus varit att implementera arbetet att göra barnkonsekvensanalyser i samband med myndighetsutövande beslut och att utreda barnens situation i samband med omprövningsutredningar.

Konsekvenser och effekter för barnets bästa redovisas och analyseras vid beslut och åtgärder som rör barn. Inom myndighetsutövningen barn och unga fattas varje beslut utifrån en bedömning i beslutsunderlagen med hänvisning till barnets bästa.

Familjerättsbyrån har sett över utredningsmallarna för vårdnadsärenden, för att ytterligare sätta barnet och dess behov i centrum. Nu får konsekvensanalysen för barnet en centralare del, artiklarna i barnkonventionen lyfts fram och bedömningen kopplas tydligare till dem. Under 2025 träder ny lagstiftning i kraft som syftar till att stärka barns rättigheter i frågor om vårdnad, boende och umgänge.

I utförarverksamheter inom enheten för alkohol-, spel- och drogproblem får föräldrar med minderåriga barn förtur och vid första besöket lyfter vi insatser som riktar sig till barn, för att tillgodose barns bästa och för att möjliggöra att barn kan få sina rättigheter tillgodosedda.

Inom samhällsorienterande insatser arbetar vi med att betona barns rätt och att det ska vara en tydlig röd tråd, där det kan förekomma olika synsätt i olika frågor vi möter vid våra utbildningstillfällen.

Socialjouren arbetar inom myndighetsutövningen utifrån rutiner med ett barnrättsfokus både vid hembesök och akutbistånd. Då det oftast rör sig om akuta insatser är fokus mer på barnets bästa, än barns delaktighet i processen.

Samverkan för helhetsperspektiv (artikel 6 – Barns rätt till liv, överlevnad och utveckling)

Samverkan för ett helhetsperspektiv kring barn är grundläggande i många av förvaltningens verksamheter och uppdrag och det är många gånger avgörande för att barn och unga ska uppmärksammas samt få stöd och hjälp.

Vi har flertalet samverkansstrukturer på plats. Genom att arbeta strukturerat med strategiska och operativa kommungemensamma frågor tillsammans med andra tillsammans med andra förvaltningar i staden är förhoppningen att det också ska skapa bättre förutsättningar för att tillgodose befolkningens rättigheter och behov, däribland barn och unga.

Inom det familjecentrerade arbetet har vi under året utvecklat arbete och processer för att stödja, underlätta och koordinera samverkan mellan olika aktörer i stadsområdet som möter barn, unga och familjer. Vi samverkar med skolor bland annat utifrån samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF), skolsociala team samt Skola som arena som också innefattar bred samverkan med civilsamhället. Närområdessamverkan (NOSAM) är ett annat samverkansforum för staden där även representanter från skolan och sjukvården ingår. NOSAM har bland annat utvecklat ett barnhälsonätverk. Ett arbete pågår också med att förstärka

samverkan med förvaltningen för funktionsstöd för att barn ska få tillgång till rätt insatser från rätt huvudman. När ett barn kan tänkas ha behov av stöd från skola, socialtjänst och vården, medverkar förvaltningen i att ta fram en samordnad individuell plan (SIP). En SIP har barnet i fokus och utgår ifrån barnets behov. Förvaltningen arbetar även för att förbättra och utöka befintliga former för samverkan. Exempel är arbetet tillsammans med utbildningsförvaltningen och övriga socialförvaltningar för att ta fram en samverkansstruktur utifrån SSPF-modellen, för målgruppen ungdomar i riskzon för kriminalitet och missbruk och som går i gymnasieskolan.

Inom förvaltningen finns samarbete och tydliga och upparbetade rutiner mellan avdelningarna Barn och unga samt Vuxen och försörjningsstöd kopplat till våld i nära relation. Vid hyresskulder tas också alltid en kontakt med barn och unga om det finns barn i hushållet. Det finns även upparbetade arbetssätt för samverkan med avdelningen Barn och unga och mottagningsenheten för vuxna vid inkomna anmälningar enligt Lagen om omhändertagande av berusade personer (LOB) samt vid anmälningar om missbruk gällande föräldrar.

Förvaltningen har verksamhet som bedrivs i samverkan med andra huvudmän, såsom Barnahus och Regionalt stödcentrum heder. Inom ett idéburet offentligt partnerskap pågår arbete tillsammans med elva kvinnojourer med särskilt fokus på insatser för barn som har upplevt våld i nära relationer. I samverkan med övriga socialförvaltningar stärker Barnahus upp med stöd och behandling till barn som utsätter andra barn för sexualiserat beteende och/eller våld eller som har varit utsatta för sexuella övergrepp.

I arbetet mot egenförsörjning finns ett tydligt fokus på barnfamiljer genom metoden fler föräldrar till arbete (FFIA) i samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

För det vräkningsförebyggande arbetet finns en tydlig målsättning att inga barnfamiljer ska vräkas från sin bostad. En avsiktsförklaring finns för samverkan i arbetet med att förebygga avhysningar mellan de fyra socialförvaltningarna och Framtidenkoncernen (de allmännyttiga bostadsbolagen och störningsjouren). Syftet med avsiktsförklaringen är att stärka samverkan och bidra till att minska antalet hushåll och barn som drabbas av avhysning. Det vräkningsförebyggande arbetet ska under 2025 förstärkas med ytterligare en boendekonsulent.

Arbete för ökad delaktighet och inflytande (artikel 12 - Barns rätt till delaktighet)

Förvaltningen arbetar med olika metoder för att stärka barns rättigheter och delaktighet. Exempel på metoder och arbetssätt som används är BBiC (Barns behov i centrum), LÖSA!, STÖD-modellen, BRA-samtal (barns rätt som anhöriga), Tejping och Trappan. Implementering av Signs of Safety pågår fortsatt inom avdelningen Barn och unga. Inom myndighetsutövningen fattas varje beslut utifrån en bedömning med hänvisning till barnets bästa i beslutsunderlagen. Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet görs genomlysningar av beslutsunderlag till individutskotten för att säkerställa att barnets röst synliggörs.

Fritidsverksamheten arbetar strategiskt för att öka barns och ungas inflytande och delaktighet, både generellt och inom verksamheten. Att göra barn och unga delaktiga i verksamhetens planering och utveckling är en grundpelare inom fritidsverksamheten och det pågår ett kontinuerligt arbete med att utveckla metoder och arbetssätt för detta.

Familjerätten arbetar för att stärka barns rätt till delaktighet och information i alla de familjerättsliga uppdragen, bland annat genom att kvalitetssäkra barnhandlingarna vid adoption ur informationssynpunkt, utforska hur vi bättre kan

följa upp umgängesärenden, implementering av bildstöd i föräldraskapsärenden samt genom att ta fram riktlinjer för hur vi pratar med barnen i vissa faderskapsärenden som är särskilt svåra.

Förvaltningen bidrar till att skapa mer jämlika livsvillkor genom sociala erfarenheter i samhällsplaneringen, bland annat genom att ge stöd och delta i arbetet med barnkonsekvensanalyser. Barnkonsekvensanalysen blir ett underlag för att kunna göra bedömningar utifrån barnets bästa inom stadsutvecklingsprocesserna. I arbetssättet ingår att inhämta barn och ungas synpunkter och erfarenheter. Förvaltningen betonar vikten av väl utförda barnkonsekvensanalyser exempelvis i nämndens remissvar på planärenden.

2.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

Spridning och användning av kunskapsunderlag och behovsanalyser (*artikel 2 - Principen om icke-diskriminering*)

Förvaltningen har genom kunskapsunderlag och behovsanalyser identifierat grupper som de förebyggande insatserna idag inte når i tillräcklig omfattning. Exempel på sådana grupper är:

- Barn och unga utan tillgång till mötesplatser och fritidsmöjligheter, särskilt barn med funktionsnedsättning som saknar verksamheter och arenor för en meningsfull fritid.
- Barn och unga med problematisk skolfrånvaro.
- Barn och unga med psykisk ohälsa och/eller kognitiva svårigheter.
- Barn som anhöriga.
- Ungdomar med riskabel alkohol- och narkotikaanvändning.

En särskild utmaning är att pojkar inte alltid uppmärksammas i tillräcklig omfattning och utifrån de särskilda utsattheter de möter. Det gäller bland annat pojkar i hederskontext, som kan utsättas för våld och begränsningar i sina livsval samt socialiseras till att upprätthålla hedersnormer. Det gäller också pojkar som tidigt exponeras för pornografi, vilket kan leda till negativa konsekvenser som ett gränsöverskridande intresse och normalisering av våldsamma inslag. För att den här gruppen ska våga berätta om sina erfarenheter behöver de kunna känna sig trygga med att de möts av förståelse och respekt och inte av skam eller förringande av beteendet.

Dessutom är barn med olika typer av funktionsnedsättningar ofta särskilt utsatta för sociala problem och löper en högre risk än andra barn att fara illa.

För att säkerställa att barns behov tillgodoses behöver förvaltningen bli bättre på att både sprida och använda den kunskap som framkommer i kunskapsunderlag och behovsanalyser. De stadengemensamma verksamheterna behöver i högre grad använda de underlag som tas fram för olika stadsområden, samtidigt som stadsområdena behöver använda erfarenheter och kunskap från de stadengemensamma verksamheterna i utvecklingen av sina analyser.

Barnkonsekvensanalyser vid verksamhetsförändringar

Förvaltningen behöver arbeta mer systematiskt med barnkonsekvensanalyser vid omorganisationer och andra större förändringar. För närvarande saknas både en etablerad organisation och pågående processer för att inkludera barn och unga i strategiska beslut.

För att underlätta analyser ur ett barnrättsperspektiv kan det behövas vägledande frågor som ett stöd vid förändringar. Eftersom verksamheterna har olika karaktär kan dessa frågor användas för att avgöra om en fördjupad analys behövs samt för att identifiera fokusområden vid analysen. Ett sådant stöd bör, om möjligt,

integreras i arbetet med övriga risk- och konsekvensanalyser som görs vid verksamhetsförändringar.

Barnets bästa (artikel 3)

Fortsatt arbete för barns rättigheter i olika verksamhetsområden

Det är viktigt att vi fortsätter att följa konsekvenserna för barn i ärenden som gäller våld i nära relationer. Ett nära samarbete med både socialförvaltningar och kvinnojourer är nödvändigt för att säkerställa att den nya lagstiftningen får de avsedda effekterna.

I situationer där målkonflikter uppstår, exempelvis i ärenden som involverar både föräldrar och barn, är det en särskild utmaning att alltid sätta barnets bästa i fokus. Ekonomiska prioriteringar kan också påverka barn negativt, vilket gör det viktigt att väga dessa beslut noggrant.

Inom avdelningen Vuxen och försörjningsstöd har arbetet med barnkonsekvensanalyser och att utreda barnens situation vid ansökningar om bistånd endast påbörjats. Detta arbete är en del av ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Barnrättsperspektivet i mötet med vuxna

I flera av våra verksamheter arbetar vi med vuxna och möter därigenom barnrättsperspektivet genom deras roll som föräldrar. Att integrera barns rättigheter som en röd tråd i utbildningar och informationstillfällen är en styrka, men det kan också innebära utmaningar. Det finns en balansgång mellan att lyfta dessa frågor och samtidigt undvika att riskera kränkningar eller diskriminering. Att hantera konflikter och bygga kontaktytor är en komplex uppgift. Vi ställs ofta inför frågor kring samverkan: Vilka forum ska vi delta i? Är vår roll att bryta konflikter eller att bygga broar? Olika synsätt kring vad som bäst gynnar ett barnrättsperspektiv gör dessa frågor viktiga att reflektera över och hantera med omsorg.

Inom verksamhet som ger stöd vid beroende ser vi att vuxenperspektivet ibland får dominera, särskilt då föräldrar fungerar som "gatekeepers" när det gäller att identifiera barns behov och möjliggöra stödsatser. Vi erbjuder exempelvis BRA-samtal (barns rätt som anhöriga) som stöd, men dessa förutsätter samtycke från båda föräldrarna. Införandet av en ny socialtjänstlag öppnar dock möjligheter att stärka barns rättigheter ytterligare och skapa bättre förutsättningar för att barn ska få det stöd de behöver.

Samverkanshinder (artikel 6)

Samverkan är ofta en grundläggande förutsättning för att barns rättigheter ska kunna tillgodoses. Trots att det finns etablerade strukturer för samverkan, både internt och externt, för att säkerställa barns rättigheter och skapa ett helhetsperspektiv, kvarstår vissa utmaningar.

En av de stora utmaningarna är att samverkan påverkas negativt av organisations- och resursförändringar. Detta kan leda till försämrade möjligheter att tillgodose barns rättigheter och att bibehålla ett helhetsperspektiv kring barnets behov.

För att stärka förutsättningarna att arbeta utifrån barnets behov och skapa ett verkligt helhetsperspektiv krävs ett närmare och mer effektivt samarbete. Detta gäller både mellan enheter och avdelningar inom förvaltningen, samt mellan förvaltningen och andra aktörer som vi samverkar med.

Utmaningar i arbetet för ökad delaktighet (artikel 12)

Förvaltningen är aktiv i att skapa förutsättningar för barn att på olika sätt vara delaktiga i sina ärenden. I vissa fall uppstår dock svårigheter med att avgöra lämpligheten av att genomföra barnsamtal, särskilt i familjerättsliga tvister. Det finns därför ett behov av att fortsätta dialogen om hur vi kan säkerställa barns rätt till delaktighet även när barnsamtal inte är möjligt. Juridiska hinder kan också

begränsa möjligheterna att föra samtal med barn, exempelvis när det förutsätter ett samtycke från båda föräldrarna och det inte går att få till.

Förvaltningens kvalitetsrapport pekar på ytterligare utmaningar, bland annat vad gäller dokumentation. Det saknas ibland tydlighet kring hur barn har gjorts delaktiga och hur de har fått information om exempelvis förslag till beslut och insatser. En utmaning är att göra alla barn delaktiga samt att kunna lyfta fram och beakta varje beslut utifrån barnets bästa även om barnet inte uttryckt sin inställning.

För att stärka delaktigheten kan förvaltningen i högre grad använda metoder som Ord- och bildberättelser enligt Signs of Safety samt barnutredningar enligt LÖSA!. Dessa metoder bidrar till att göra barn mer delaktiga och ge dem en tydligare röst i de ärenden som rör dem.

3 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
Säkerställa barn röst och barns delaktighet	Skriva barnutredningar samt fortsatt implementering av Signs of safety	Att barn har en högre delaktighet och är rättighetsbärare i sin egen process
Fokusera på barnets plats i staden	Poängtera vikten av att barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser görs i stadsutvecklingen.	Möjliggör en stadsplanering som har barns bästa i fokus och som därigenom är långsiktigt hållbar.
Höja kunskapen om barnrättsperspektivet	Fortsatt se över kunskapsunderlagen för att bättre kunna använda kunskap som sammanställs inom behovsanalyser. Ta fram ett gemensamt underlag för bedömning av barnrättsperspektivet	Högre kompetens skapar bättre förutsättningar i arbetet. En gemensam bedömningsgrund för att säkerställa att vi har en gemensam definition av barnrättsperspektivet.
Utveckla samverkan kring vråkningsförebyggande arbete	Fortsätta att utveckla och stärka samverkan inom förvaltningen utifrån det förebyggande arbetet	Att färre barnfamiljer blir avhysta och bostadslösa.
Arbete med barnkonsekvensanalyser	Kunskapsinsatser för att säkerställa att barnkonsekvensanalyser görs i alla beslut som kan påverka barn. Säkerställa att vi gör barnkonsekvensanalyser i omställningen till ny socialtjänstlag	Att barns behov och rättigheter blir tillgodosedda i alla beslut samt även i insatser som ges utan behovsprövning